

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Ratio fundamentalis expenditur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](#)

DISPVATATIO QVINTA

214

pater: si enim in illo priori non esset subsistens, non posset supplerre vices subsistentie creatae, & reddere naturam creatam subsistentem; implicat enim illam reddi subsistentem, nisi per subsistentiam propriam, vel alienam: Ergo non posset illam assumere, in hoc enim consistit assumptio, quod Deus terminet naturam alienam, & supplet vices subsistentiae creatae.

§ III.

Ratio fundamentalis expenditur.

n Tertia ratio, qua est fundamentalis, sumitur ex principiis supra statutis. Nam per subsistentiam absolutam, quam dicimus convenire naturae divinae secundum se, nihil aliud intelligimus, quam perfectatem excludentem dependentiam ab alio ut sustentante: Sed natura divina, secundum se, & ut praetelligitur relationibus & personis, gaudet tali perfectate & independentia; cum non dependeat a relationibus in existendo, sed potius relationes per cuius existentiam existant, ut disputatione praecedente ostendum est:

12 Ergo natura divina secundum se, & ut praetelligitur relationibus & personis, gaudet subsistentia absoluta.

Hic argumento duplum respondent Adversarii. Aliqui enim concedunt naturam divinam, pro priori ad relations & personas, per se existere, independentem ab alio ut sustentante; negant tamen quod subsistat, quia (inquit) in independentia ab alio in existendo, non salvatur ratio subsistentiae, sed solum in perfectate excludente communicabilitatem alteri ut supposito; que perfectas, pro priori ad relations, non competit naturae divinae, cum sit communicabilis tribus personis.

13 Secundum alii respondent, negando quod naturae divinae, pro priori ad relations, competit perfectas in existendo, per exclusionem dependentiae a sustentante: nam (inquit) in existendo dependet a relationibus; neque ex hoc existimant aliquam imperfectionem redundare in divinam es- sentiam, eodem quod relationes ab illa realiter sint in distinctione.

Sed neutra solutio satisfacit. Prima enim, ut supra annotavimus, totam hanc controversiam devolvit ad questionem de nomine: in questione autem de nomine, potius standum est authoritati Augustini & D. Thomae, quam iudicio recentiorum authorum; & temerarium est dicere cum Vazque, Hieronymum & Augustinum non sat intellexisse huius nominis significationem. Unde cum illi SS. Patres, & praecepit D. Thomas, locis supra allegatis, perfectati jam explicatae tribuant nomen subsistentiae, non est cur illud ei denegemus, praesertim cum ratio id suadeat: de eo enim quod per se existit, perfectate independentiae, absoluta verum est dicere existere per se: Ergo absolute verum est dicere quod subsistit. Consequitur probatur: nam (ut supra ex D. Thoma observavimus) in perfectate existendi subsistentia consistit: nec alia ratione anima rationalis separata a corpore subsistit, nisi sic separata, perfectate independentiae gaudet, et si communicabilis sit.

14 Confirmatur: Subsistentia creata duo praestat naturae quam terminat: primum, quod existat per se, perfectate independentiae: secundum, quod per se existat perfectate incomunicabilitatis: At di-

A vinæ relationes, quia dant secundam perfectatem, dicuntur & sunt revera subsistentie: Ergo si formalitas absolute tribuat divinæ essentie primam, erit revera subsistentia, & nomine subsistentia absolute gaudebit.

Secunda solutio omni probabilitate caret, & faciliter potest confutari. Nam existentia ut exercita convenit, essentialiter natura divina, in factu absolute consideratur: Ergo ut illi conveniat, à relationibus, qua posteriores sunt, non dependet, & consequenter per se convenient illi, perfectate excludente dependentiam à sustentante.

Præterea, Si divina essentia non existeret ut quod, pro priori ad relations, sed ratione illarum, intelligeretur pro eo priori imperfecta, etiam si relations, ratione quarum existere, essent ab ea realiter indistinctæ: Ergo pariter si non existat perfectissimo modo, consistente in perfectate excludente dependentiam à sustentante, non salvabitur in illa debita perfectio; quamvis relations, ratione quarum ei convenienter perfectas existendo, realiter ab illa non distinguuntur.

Confirmatur: Imperfecta esset divina intellectio, si verbo indigeret, & ex indigentia verbum produceret, et si verbum ab illa realiter non distinguatur: Ergo pariter imperfecta esset divina existentia, si indigeret relationibus ut per se convenienter essentia; et si relations realiter ab illa sunt indistinctæ.

§. IV.

Solvuntur objectiones.

Contra istam conclusionem objiciunt ipsi Adversarii: Subsistentia, juxta Concilium & SS. Patres, quorum plura referuntur, idem significat latine quod Græcè *hypostasis*: Sed nullus Theologorum audet concedere hypothesis absolutam in Deo, ut praetelleto & relationibus & personis: Ergo nec subsistentia absoluta in illo admittenda est.

Respondeo distinguendo Majorem: Subsistentia idem significat latine quod Græcè *hypostasis*, aliqua sui acceptione, eaque frequenti, concedo Majorem. In omni sua acceptione, nego Majorem. Nam sicut hoc nomen, *subsistentia*, duplum sumitur, & pro supposito, & pro effente; & in prima acceptione conceduntur tres substantiae in Deo, & negatur una substantia; in secunda vero conceditur una, & negatur tres substantiae, de quo D. Thomas quæst. præcedenti articulo, ad 2 & hic articulo, ad 1. Ita hoc nomen *subsistentia*, duplum accipitur: primò pro perfectate excludente dependentiam à sustentante: secundò pro perfectate excludente communicabilitatem supposito per primo modo etiuna, & non pluribus: secundò plures & non una, & in hac secunda acceptione correspondet nomini græco *hypostasis*.

Advertendum tamen est, quod sicut non dicimus absolute tres substantias, ne detur occasio erroris; sed solum cum addito, scilicet tres substantias individuas, ut supra art. 1. ex D. Thoma observavimus. Ita etiam, ne detur occasio erroris absolute dicendum 'non est, dari in Deo unam substantiam, sed solum cum addito, addenda scilicet, absolute, vel aliquid aliud, denorans nos loqui de absolute substantia.

Objiciunt secundo: Si Deus pro priori ad relations subsisteret, esset persona: Sed hoc non est dicendum, alias in Deo datur personarum qua-